EEN BEKNOPTE GESCHIEDENIS VAN DE GROEVE DE KAUTER EN LITERATUURTIP

De Kauter

*Ook van Anton Janse!**

Deze naam, voor het dorp in oostelijk Zeeuws-Vlaanderen, wat nu Nieuw-Namen heet, doet bij kenners van het Plioceen onder ons het bloed sneller stromen.
Het is de enige plek in ons land en ook in het gebied rond Antwerpen, waar een permanente ontsluiting is in de jongste Pliocene lagen.

Tijdens de najaarsexcursie van de WTKG in oktober 1976 is deze voormalige zandgroeve bezocht. Destijds was hier weinig meer te beleven, want het gat was met vuilnis gevuld, afgedekt en met struweel overwoekerd.
We hebben toen nog wat handboringen gezet en een gaatje gegraven, met de constatering dat er nog wel wat zat, maar een grote actie nodig zou zijn om iets interessants zichtbaar te maken.

Een groep lokale enthousiastelingen heeft begin jaren tachtig, onder bezielende leiding van de huidige beheerder, Richard Bleijenberg de daad bij het woord gevoegd. De westelijke groevewand, met imposante oerbanken is tot een diepte van 5 meter blootgelegd, schoongemaakt en met damwand en trappen tot een geologisch reservaat omgevormd.
Deskundigen van de toenmalige RGD en RGM hebben hun licht laten schijnen over stratigrafie en fossielinhoud.

Op 17 april 1983 is de in ere herstelde groeve met een groot aantal genodigden op feestelijke wijze ingewijd. Het beheer van dit complex berust bij Staatsbosbeheer.
Animator en vrijwilliger-beheerder Richard Bleijenberg, woonachtig tegenover de groeve is een natuurkenner van het zuiverste bloed. Volhardend zoekt hij antwoord op de vraagstukken die hij tegenkomt op alle mogelijke fronten. Over deze mens kan een boek geschreven worden, het is duidelijk dat je daardoor niet altijd vrienden maakt. Maar de velen die er zijn, zijn dat ook voor het leven.

Staatsbosbeheer heeft in 1999 hem, voor zijn verdiensten, de vrijwilligersprijs ad. f. 5000 toegekend. Richard vond het hoog tijd om van dit geld eens een boek te laten verschijnen over de groeve, het dorp en de inzichten van hem omtrent geschiedenis, heemkunde, geologie en natuur.
Dat is een heel complex van onderwerpen en nam de nodige tijd in beslag. 1 Oktober 2001 was het echter zover. In het caféhuis St. Cecilia tegenover de kerk is Bleijenberg gelauwerd en heeft het eerste boek mogen uitreiken aan de dochter van meester van der Heijden, zijn grote inspirator.

Het boekje is getiteld "Tijdperken der voorwereld", de Meester van der Heijden-groeve in Nieuw-Namen. Schrijver van alle door Richard aangedragen onderwerpen is Robbert Jan Swiers. Uitgave van Staatsbosbeheer. ISBN 90-72146-38-7.

Zoals ik al suggereerde, alle aspecten van de omgeving van Nieuw-Namen komen hierin aan de orde. Geologie is hier een deel van. Er is een goede balans gevonden om alle interessante onderwerpen onder de aandacht te brengen en eventuele verbanden te leggen.

Voor wie interesse heeft om dit werkje te verkrijgen, is het een kleine moeite om dit bij Staatsbosbeheer te bestellen. Aanrader is echter: bezoek de groeve, maak kennis met een uniek reservaat, met een unieke beheerder. Hij heeft vast nog wel een boekje voor de liefhebber in voorraad.
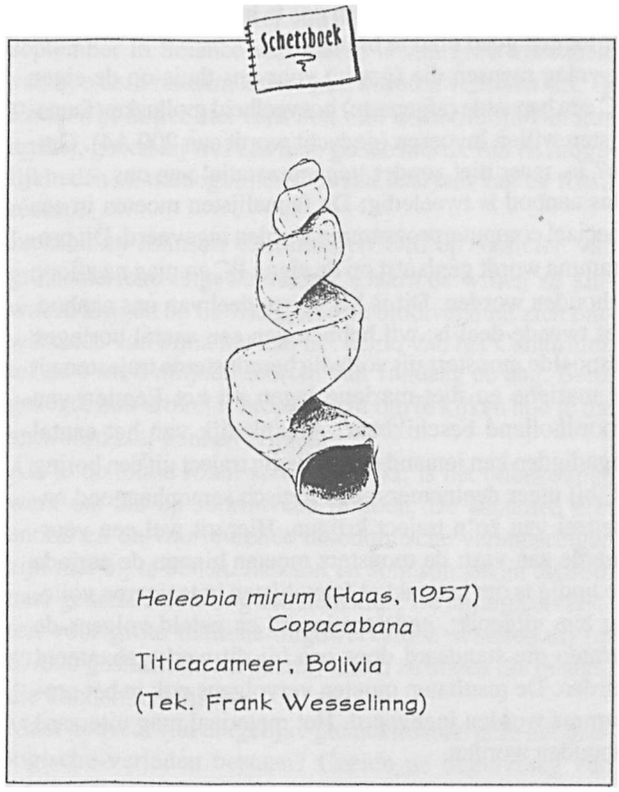
Anton Janse, G. v. Voornestraat 165, 3232 BE Brielle, tel. 0181-41 62 38, e-mail: acjanse@hetnet.nl